

XIX.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Helligholdelsen af Søndagen og Folketjerkens øvrige Helligdage.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 14de Februar 1876.)

Ved Overveielien af det foreliggende Lovfor-
slags Indhold har Udvalget først maattet under-
søge, hvorvidt det kan siges at stemme overens
med den nu her i Landet forfatningsmæssig be-
staende Religionsfrihed ved Lov at ville tvinge
hede Landets Befolkning til at helligholde Folke-
tjerkens Helligdage; det kan ikke antages at være
Lovforslagets Mening, men Titlen er sand-
synligvis fremkommen ved en mindre heldig Efter-
ligning af Udtrykkene i Forordningen af 26de
Marts 1845. Udvalget antager, at den borger-
lige Lovgivning ikke kan eller bør gaa videre paa
dette Omraade end til at værne om den offent-
lige Fred, samt tillige virke hen til, at
Folketjerkens Gudstjeneste kan holdes uforstyrret.
Om denne Grundsetning har Udvalget været
enigt, om det end ikke har kunnet enes om dens
Anvendelse i alle forekommende Tilfælde.

Er den offentlige Fred saaledes alene
det, som bør søges fremmet og hævdet ved næv-
nende Lov, saa følger deraf, at der i samme
ikke bør indblandes Bestemmelser, hvorved Hensyn,
der ikke staa i Forbindelse hermed, søges fremmede.
Naar der har været Tale om at sikkre Lyndet
Ret til en vis Frihed paa Helligdagene, saa maatte
det, for saa vidt det fandtes rigtigt at bestemme
Noget herom ved Lov, henvises til den alminde-
lige Lyndelov.

Gaaende ud fra denne Forudsætning, skal Ud-
valget nu udtale sig om de enkelte Paragrafer og
bemærker da til § 1, at Arbejdsstæder formentlig
at burde forbydes af Hensyn til den Larm, hvor-
med de foregaa, ligesom det ogsaa bør betegnes
bestemt, hvilken Virkning en saadan Larm skal
kunne afstedkomme, for at den skal være forbudt.

Det er nemlig ikke let at vide, hvad der kan
være forstyrrende for Andre, hvorimod der kun
bør være Tale om en Larm, som nødvendig ma a
forstyrre den almindelige Fred. Nogle Medlem-
mer foreslaa, at den Bestemmelse, der i 2det Punk-
tum findes for Kjørsel med Arbejdsvoogne i Kjøb-
stæderne, bør udstrækkes til Nørresundby og øvrige
lignende Steder. Paragrafens 2det Stykke fore-
slaar Flertallet forandret saaledes, at Markarbejder
ere tilladte til enhver Tid.

Udkastets § 2 foreslaar et Mindretal at forandre
derhen, at de Handlendes Boutikker ikke befales
lukke, idet det ikke kan indrømme, at Helligda-
gens Fred forstyrres ved, at Boutikkedørene ere
aabne. — Lovforlaget gaar, efter Motiverne, ud fra,
at den Handlende ogsaa skal kunne afhænde Va-
rer under Gudstjenesten til de Kjøbere, der ind-
finde sig i hans Hus, og heri ligger en Erfjen-
delse af, at det er betænkeligt at afbryde al Handel
i den omhandlede Tid; men Hensigten vil ikke
kunne opnaas paa den nævnte Maade, thi de
Handlende have i Almindelighed ingen Varer
paa deres private Bopæl. Det Naturligste er at
overlade den Handlende selv at afgjøre, om hans Bou-
tik skal være aaben eller lukket paa Helligdagene som
paa enhver anden Dag. Flertallet maa derimod, i
Denhold til de i Lovforslagets Motiver udviklede
Grunde, tilraade, at den bestaaende væsentlige For-
stjæl paa Helligdage og Søgnedage, som hidrører
fra Boutikkernes Lukning paa de førstnævnte Dage,
opretholdes, og Bestemmelsen herom bør forment-
lig helst affattes ligesom i Forordningen af 1845,
saa at der ingen Anvisning gives paa Handel
ad Bagdøre. — Nogle Medlemmer foreslaa, at
det skal være tilladt hele Dagen at udsælge